

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe unu an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ XLIX.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Sortiseri nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se restrămit.

N°. 253.

Luni, Marți 11 (23) Noemvre.

1886.

Ungurii și opiniunea publică în România.

BrașovŪ, 10 (22) Noemvre.

De câțiva ani încoco și mai ales de când cu espulsările, guvernul d-lui Brătianu este înfățișat în presa maghiară ca soțu de luptă al guvernului unguresc în contra Românilor mal-contenți din Ardeal.

Ministeriul Brătianu, susținut foile unguresci, are de furcă cu anarhiștii și nemulțămiiții din ArdélŪ, cari s'au aședat în România, pre când în Ungaria ministeriul d-lui Tisza nu mai scie ce măsuri severe să mai ia spre a sdrobi pe pretinșii „agitatori“ români din întru.

S'a stabilit în opiniunea publică maghiară un fel de solidaritate a intereselor ambelor guverne din Pesta și din Bucuresci în lupta contra Românilor ardeleni.

Motivul, pe care se întemeiază în creerii unguresci această pretinsă solidaritate, este pericolul ce ar amenința din partea anarhiștilor ardeleni, cari ar fi gata a da mâna cu dușmanii Țerei unguresci și ai Țerei românesci pentru a resturna starea actuală a lucrurilor.

Acum în urmă, cu ocasiunea alegerilor comunale din România, Ungurii n-au dat o nouă probă despre acestu straniu mod de gândire al lor.

Unul din organele guvernului unguresc, „Magyar Polgar“ dela 17 Noemvre a. c., susține într'unu articolu scrisu în ajunul alegerilor comunale din România, că în fruntea opozițiunei, care vrea să restorne pe ministerul Brătianu și partida sa, s'ar afla „anarhiștii și Ardelenii nemulțămiiții“ și că prin urmare Ungurii trebuie să dorască isbenda guvernului Brătianu la alegeri, căci „acestu guvern care a sciut să apere onorea și buna reputația a țerei în contra anarhiștilor este guvernul păcii și de aceea nu le pôte strica Ungurilor în nici unu casu.“

După ce a aflatu rezultatul alegerilor „Magyar Polgar“ esclama cu satisfacere: „Ministerul Brătianu conduce atât de bravu trebile României, încâtu Kogălniceanu cu anarhiștii săi n'ar face decâtu aru dărîma ceea ce a clăditu densusul în timpu de țece ani.“

Nu voru să scie țiarștii unguri de aceea că și România are necazurile ei interioare și că sunt și acolo bărbați îngrijați de viitoru dezvoltare a țerei, ei vedu numai „anarhiștii și nemulțămiiții ardeleni“ și, fără de a mai cerceta decât d. Kogălniceanu face în adevăr parte din așa numita „opozițiune unită“, îl declară de șefu al anarhiștilor, pentru că a ținutu în cameră unu discursu, în favoarea Ardelenilor prigonii, „care a duratu chiar câteva ore“.

În același timp nimitul țiaru unguresc susțindu că guvernul actualu român este forte popularu și tare în România și că opiniunea publică a țerei e cu elu, vrea să ajungă la conclusiunea, că în adevăr opiniunea publică în România ar fi îndreptată în contra Ardelenilor nemulțămiiții.

Nu socotim a fi oportunu să ne amestecăm în luptele interne ale partidelor din România, căci ceea ce pôte i se trece lui „Magyar Polgar“, noue ni s'ar lua în nume de rău. Nici nu ne sêmțim chiamați a aprecia însemnătatea diferitelor partide din România în raporturile lor cu guvernul unguresc, datoru suntemu însu a documenta pe temeul faptelor, că cu totul greșită și falsă este părerea ce-o lătescu țiarele maghiare despre atitudinea Ardelenilor din România și despre dispozițiunile ce domnesc în stinul poporațiunei din România față cu cauza Românilor ardeleni.

Este falsă și rëntăciôsă afirmarea foilor unguresci, că Români ardeleni din România aru unelti în contra aședămintelor țerei, care le-a datu

ospitalitate. Ce doveți aducă ele pentru acesta afirmare? Ni i aducă pe pretinșii „anarhiștii și nemulțămiiții“, despre cari susțină, că ministerul Brătianu i-a esclusu din societate. Cum aru pôte der nisce „esclusi“ amenința pozițiunea guvernului și aședămintele țerei?

Cătu pentru dispozițiunile ce domnesc în România față cu Ardelenii se înșelă amaru Ungurii decât credă, că frații noștri de dincolo nu țină sēmă de durerile și suferințele nōstre, se înșelă cumplitu decât credă că nu li sunt cunoscute prigonirile îndreptate în contra existenței elementului românesc din statul ungaru.

Să le dăm doveți Ungurilor?

Venim de astădată chiar cu „Monitorul oficial“ dela 17 (29) Octomvre 1886, în care este publicatu procesul-verbalu alu ședinței din 13 Decemvre 1885 a Sântului Sinodu din România. În acestu proces-verbalu găsim următoarea discuțiune:

„Se comunică dela biurou adresa D-lui ministru alu cultelor, pe lângă care înainteză actualu de recunoscere a autocefaliei bisericei române, din partea bisericei Ciprului.“

„St. Sinodu ia act de acesta.“

I. P. S. Mitropolitu alu Moldovei: Ceru cuvântul pentru o explicare. De cine este tradusă acestu act?

I. P. S. Genadie Craioveanu: De mine.

I. P. S. Mitropolitu alu Moldovei: Ași dori să aud originalul grecescu, unde se țice: *Sinodul celu de pe lângă voi.*

(P. S. Genadie Craioveanu citește originalul grecescu.)

I. P. S. Mitropolitu alu Moldovei: „Sēm dați voe să atragă atențiunea S-lui Sinodu asupra acestui titlu, pentru că străinii pot să greșescă, fiindcă n'au cunoscința de starea lucrurilor dela noi. Ei cunoscă că acolo la ei este Sinodul celu de pe lângă Patriarchul, și acelu Sinodu este așa precum sunt și Sinodele din Transilvania, spre exemplu. N'am țisu din altă parte, fiindcă în Transilvania Români sunt sub dominațiunea unei pūteri străine, străină și de neam și de religione, și toți sciți cătu suferă Români creștini ortodocși și Transilvania dela dominațiunea Ungurilor; și nu numai Români creștini ortodocși, der și chiar acei uniți, cari s'au înșelat de s'au unitu, acum 180 ani de când luptă ca să dobândescă o pozițiune mai bună. Ei suferu și singura lor scăpare, singurul lor limanu, singurul lor asil e biserica.“

„Sub aripa bisericei, sub protecțiunea bisericei, ei luptă în contra atacurilor și tuturor relelor câte li se impun, căci a mersu dușmanul până acolo ca să le scōtă limba din scōlă, și pôte va veni timpul să o scōtă mânc și din biserica. Li se cere să citescă ungurescu. Sē nu ne sfimă de a vorbi adevărul. Așa der ei ca să țină instituțiunile lor religioase — biserica și scōla — se adăpostesc sub umbra bisericei, și Mitropolitul își adună pe Episcopii săi împreună cu Protoierii și cu alți preoți, și chiar cu laicii, căci astfel este combinat Sinodul lor, este compusă încă și din mireni, pentru că toți trebuie să ia parte la apărarea celor mai vitale ale lor interese naționale și religioase; ei bine, acolo pôte să țică Mitropolitul *Sinodul celu de pe lângă noi*; totu așa și patriarchul din Constantinople pôte să țică: *Sinodul celu de pe lângă noi*. Totu asemenea și Grecii avēndu în vedere situația lor au putut să greșescă și să țică: *Sinodul celu de pe lângă P. S. vōstră*; der noi scim că nu e așa, și ar fi putut să țică *Sinodul celu dimpreună cu voi*; căci sinodul de lângă noi îl avem fiicare în eparchia nōstră; fiecare Mitropoliă și Episcopie avem unu consistoriu; der St. Sinodu, care este autoritatea cea mai înaltă a bisericei nōstre autocefale, nu credă că se pôte

intitula: *St. Sinodu celu de pe lângă Mitropolitul Primatu*“....

Acestea s'au vorbitu într'o adunare ținută de toți arhieriei țerei românesci sub președința rēposatului Mitropolit-Primatu, fiindu de față și d-lu ministru alu cultelor.

Nimeni din această respectabilă și venerabilă adunare bisericească n'a scosu o vorbă să combată și n'a datu unu semn măcaru, prin care să desaprobe cele țise de I. P. S. Mitropolitul *Iosifu* alu Moldovei cu privire la trista stare în care sunt aduși Români din Transilvania sub dominațiunea regimului unguresc.

Trebuie să notăm aici, că cuvintele de mai sus s'au pronunțat după espulsarea celor șese Ardeleni. Suntem der cu atât mai multu în dreptu de a privi în declarațiunea Mitropolitului Moldovei, ce-a făcutu independentu de acțiunea momentană a guvernului român, adevărata espresiune a opiniunei publice din România cu privire la Ardeleni. Ea câștigă o importanță și mai mare decât avem în vedere, că I. P. S. Mitropolitul *Iosifu* este ađi candidat pentru înalta demnitate de Mitropolit-Primatu alu României.

Sē nu-și facă der iluziuni Ungurii dela putere. Opiniunea publică din România este bine informată despre starea Românilor de aici și n'a încetatu nici unu momentu de a ne fi favorabilă, întru cătu adecă dorește să ne vedă mulțămiiți și neîmpiedecați în dezvoltarea nōstră.

Oru va rămân la cârmă guvernul Brătianu, oru nu, e necesaru să și-o însemne bine Ungurii, că o apropiere sinceră, o alianță strînsă și durabilă între Ungaria și România este cu neputința, cătu timpu elementul român din ArdélŪ va fi prigonit și scurtat în drepturile sale.

Incordarea dintre Rusia și Bulgaria.

Guvernul bulgaru ceruse generalului Kaulbars să aștepte sosirea ministrilor pentru a răspunde la ultima sa notă. Generalul n'a răspunsu, der a remis guvernului nota următoare:

„Maiestatea Sa Țerul a binevoitu a mă trimite în Bulgaria cu misiunea de a face cunoscutu poporului bulgaru sentimentele sale sincere de bunăvoință. Am transmis guvernăntilor bulgari espresiunea acestor sentimente, precum și sfaturile sincere cari trebuiau, după părerea guvernului imperialu, să contribuiescă a face ca țera să esă din pozițiunea sa dureroasă.“

Nici unul din aceste sfaturi n'a fostu urmatu astfel ca să pôte satisfice așteptărei legitime a Rusiei. Afară de asta, agenții diplomatici ai guvernului imperialu au fostu martori ai atentatelor insolente comise asupra supușilor ruși, precum și asupra persoanelor cari avu dreptul la protecțiunea Rusiei. Guvernăntii bulgari urmēză a nu da nici o atențiune acestor atentate. În fine, marea Adunare a fostu întrunită pentru a alege pe noulu principe, nu numai fără înțelegerea prealabilă cu reprezentantul Rusiei, der încă chiar după declarațiunea sa formală asupra inoportunității unui atare act.

Aceste fapte probēză până la evidență firma rezoluțiune a Regenței de a lucra în contra vederilor guvernului imperialu.

Consideru, prin urmare, prezența mea în Bulgaria ca nefolositoare. Declaru că guvernăntii actuali ai țerei au perditu cu totul increderea Rusiei și că guvernul imperialu se vede în imposibilitate de a continua relațiunile sale cu guvernul bulgaru, pe cătu timpu elu se va compune din membrii actuali.“

Generalul spuse, că are să plece Sâmbătă, ce a trecut, dimineța, precum ni se telegrafiasă.

Ambasada rusescă din Constantinopolu a încunoscituțat pe d-lu Grecoff, agentul diplomaticu alu Bulgariei, că ea nu-lu pôte recunoscă ca reprezentant oficialu alu Bulgariei, fiindcă este

numit de cătră un guvern nerecunoscut de Rusia și că în consecință nu este dispusă a negocia cu dânsul în privința cestiunei bulgare.

Kaulbars și partizanii săi.

Diarul „Svoboda” (Liberté), care apare în Târnova în limba franceză și bulgară, scrie următoarele în contra lui Kaulbars și a partizanelor săi, luându notă despre scirea, că soldații regimentului Strumsky și ai regimentului 1 de artilerie au fost amnistiați:

E interesant a constata, că agentul diplomatic al Rusiei, d. Kaulbars, care a întrebuințat toate mijloacele diplomatice și nediplomatice, spre a mântui pe oficerii compromiși în lovitura dela 9/21 August, n'a găsit cu cale să ducă nici un cuvânt în favoarea acelor nenorociți, cari în contra propriei lor voințe au fost tirii de șefii lor la acest act criminal.

În privința supușilor și protegiaților ruși, cari trăiesc în Bulgaria, dice „Svoboda” că numărul lor nu e așa de mare cum își închipuiesc cineva. Ei poartă numere pe degete. Cei mai mulți dintre ei sunt comercianți jidovi, cari sunt foarte mulțumiți că trăiesc între Bulgari și cari sunt foarte nemulțumiți cu procederea generalului Kaulbars deoarece acesta îi compromite înaintea populației indigene, cu care stau în legătură de afaceri. Sunt însă cinci sau șase indivizi între emigranții din Rusia, cari veniseră în conflict cu justiția rusă și cari și în Bulgaria duc o existență foarte mișcată. Sunt indivizi, cari au servit tuturor partidelor, un soi de nihilisti pentru protejarea cărora au venit la Varna fregatele ruse, căci ei sunt singurii cari au trecut în tabăra generalului rus. Acest soi de *agent provocator* își trag bucuria loviturii de picior, numai spre a da generalului ocaziune, ca să poată scrie câteva note sau ultime. Ce privește protejarea rușii, aceștia sunt Muntenegrenii, cari în aceste împrejurări se ocupă cu o afacere foarte murdară.

Din delegațiuni.

În ședința dela 16 Noemvrie n. a comisiunii pentru esterne a delegației ungare s'a discutat asupra politicii esterne.

Raportorul Max Falk vorbește despre timpul dela revoluțiunea din Filipopol dela 18 Septemvrie 1885 până la isgonirea prințului Alexandru dela 21 August 1886, pe care ministrul de esterne l'a trecut cu vederea. Este cunoscut, că Rusia de multă, de ani chiar înainte de lovitura de stat din Filipopol, pe care ar vrea unii să o presinte ca isvorul și începutul tuturor rezelor și încurcăturilor, a lucrat în Bulgaria și în Rumelia în interesul unirei acestor două provincii, ba încă se dicea că Rusia a făcut din această unire obiectul unor tractări între cabinete. Natural că unirea s'ar fi prezentat poporului bulgar sub *firma rusă*, și înțeleg prin urmare indignarea Rusiei că i-au prevenit alții, i-au luat adevărat din gură fructele ostenelelor sale de mulți ani, și au pretins pentru dânsii meritul d'a fi implinit dorințele populației. Ministrul de esterne a spus, că atunci Bulgarii n'au stat în grația noastră; eu cred că acesta e o rătașire; n'au stat la început, cât timp s'a crezut că au fost instrumentul pentru planurile Rusiei, dar îndată ce s'a lămurit lucrul, vederile s'au schimbat. Față cu acea mișcare unionistă, monarhia noastră a consimțit, la parola dată de Rusia, d'a se restabili *status quo ante*, adică separarea Bulgariei de Rumelia; în același timp însă contele Kalnoky s'a exprimat, că *unirea* nu atinge interesele monarhiei noastre; acestea erau două vederi contradicțorii, la care veni în urmă o a treia: protocolul din Constantinopol, care nu însemna nici unirea, nici separarea, ci, cum dicea contele Andrassy, *status quo ameliorat*. Acesta s'a făcut cu consimțământul tuturor puterilor europene, și cu toate acestea această rezolvare a rămas literă murtă, fiindcă una dintre puterile subscrise în protocol nu i-a plăcut a ține strins la acest arangement, așa că omul trebuie să întrebe: ore un arangement numai atunci și numai atâta timp rămâne în putere, cât timp dorește Rusia și îl află sieși avantajos? Mi permit a adresa următoarele întrebări eselenței sale: care din cele trei rezolvări amintite de mine a fost aceea, pe care am dorit-o noi serios? Am avut noi un țel clar sau ne-am lăsat să ne porțe diferite curente, când încocă când încolo? Rogu a mi se da explicații, care ar mai lămurii, câte, cea mai nouă față a cestiunei bulgare.

După espunerea ministrului de esterne, nu mai are trecere imputarea că conducerea politicii noastre esterne nu lucră, e pasivă, a abdicat chiar. Pote că s'fi fost mai energetic. Dar s'a spus care e granița, unde încetăză iubirea noastră de pace, și acesta e meritul conducerei noastre de esterne. Pe lângă alte greu-

tăți ce ar întâmpina o ocupațiune rusă, s'ar adauge și un conflict cu monarhia noastră. În espunerea ministrului s'a pus pondă pe deosebirea dintre ceea ce e trecător și ceea ce e permanent. Der „trecător” și „permanent” sunt noțiuni relative; ceva absolut permanent nu există pe acest pământ; deosebirea deci între trecător și permanent zace în scurțimea sau lungimea duratei de timp. Sperăm că misiunea lui Kaulbars nu va fi terminată numai când Bulgaria independentă va fi murtă sau atât de slabită, încât să renunțe la orice liberă voință. *Nedreptatea* nu se poate suferi nici ca trecătoare. Mai atâră, ca ceva să fiă trecător sau permanent de două lucruri: de voința celui ce a creat respectiva stare și de aceea, că ore se găsește cineva, care să aibă voința și puterea a pune capăt acestei stări. În cazul întâiu, așa numita stare „trecătoare” în Bulgaria nu se va înlătura, pentru că îi convine foarte bine Rusiei și nu o va schimba, cât timp nu va fi constrinsă la acesta. E întrebare așadără, că e cineva, care are voința și puterea a pune capăt acelei stări nedrepte. După espunerea ministrului de esterne cred că, dacă dânsul n'a făcut până acum nici un pas în această privință, motivul e că a voit să acopere mai întâiu spatele și să aperse monarhia de pericolele unei acțiuni *isolate*. Raporturile s'au schimbat în această privință în favoarea noastră și e vorba acum numai dacă o pașire mai energetică nu vine pre târziu. După părerea mea cazul acesta nu este, căci în Bulgaria în adevăr nu s'a întemplat nimic ce ar fi lovit în independența acestei țări sau în interesele monarhiei noastre. Negreșit, că nu e meritul nostru acesta, ci al Bulgarilor, a căror prudență și moderațiune o admiră totă Europa. Der ar fi aproape timpul, ca guvernul nostru să se exprime asupra procederei ruse în Bulgaria într'o formă mai amicală, der mai hotărâtă. Asta încă totu n'ar fi război, pe care în adevăr nu-l dorim, fiind că orice război păgubesc însuși interesele noastre și fiind că scim bine, că în acest caz special Rusia îndată ar lăsa la o parte pe Bulgari — căci acestia nu fug de acolo — și s'ar arunca cu totă furia asupra noastră, că noi prin urmare am avea să suferim cea dintăiu și cea mai grea lovitură a acestui colos. Prin urmare contele Kalnoky are o mare răspundere și sentința finală asupra politicii ministrului nostru de esterne atâră de modul cum va sci acesta folosi referințele favorabile, apărându-se pe cât se poate pacea, der și interesele vitale ale monarhiei noastre.

Contele I. Andrassy dice (în limba germană) că parte atitudinea tăcută ce am observat o față cu evenimentele din Bulgaria, parte limbajul foilor din Germania, care trec de inspirate, au deșteptat în mulți convingerea, că *raportul nostru cu Germania* puțin folositor e; ba pesimiștii au redus greutățile situației noastre acestui raport. Temerea aceasta a provocat atât în parlament, cât și în delegațiuni interpelări. Eu nu mă îndoiesc un moment în fidelitatea alianței cu Germania și cu cele espuse de ministrul de esterne sunt înțeles. Der a mai spus, că cancelarul german și-a adus la valoare activitatea sa mijlocitoare nu pentru dorințele uneia sau altei puteri, ci în prima linie pentru susținerea păcii. S'ar părea deci, că Germania a sacrificat interesele noastre pentru susținerea păcii europene. Cestiunea trebuie să se lămurască deplin și de aceea am luat acum cuvântul.

Ca și atunci când s'a făcut această alianță, totu așa și azi sunt de părere, că ea oferă o garanție a păcii europene, care nu s'ar putea înlocui prin nici o altă grupare sau combinare. E așa de naturală alianța, încât, dacă n'ar exista atât noi cât și cei din Germania ar trebui să se întrebe, că pentru ce nu există? (Așa este!) Interesele amânduror imperiilor nu colidăză nicăeri, și apoi alianța e de natură defensivă, nu amenință pe nimeni. Dacă ea n'a adus cumva fructele așteptate, e datorită fiicăru delegat să cerceteze, nu cumva greșela face în alianța originală sau chiar în raporturile schimbate.

Cât timp alianța a fost numai între două puteri, a funcționat foarte simplu. Der din ziua când s'a anunțat ostentativ, că punctul de plecare al politicii noastre este acela, d'a obține special în cestiunile orientale totdeauna, înaintea tuturor celorlalte state, o înțelegere cu Rusia, alianța noastră cu Germania n'a mai putut fi ceea ce a fost la origine fără ca noi să putem face câtuși de puțin responsabil pentru acesta pe Germania. Causa e prin urmare în noua și nenaturală grupare a celor trei puteri. Din acest moment Germania a trebuit să aibă în vedere și interesele și dorințele Rusiei. Acest nou raport n'a folosit nici una din cele trei puteri, interesele noastre și ale Rusiei au ajuns în și mai aspru contrast, er Germaniei i-a impus o grea problemă. N'a folosit nici Europei, pentru că a deșteptat în celelalte puteri neîncredere, deși neînțemeiată. Și-a perdat puterea pentru susținerea păcii europene, pentru că o alianță a trei puteri, dintre care

două au interese diferite tocmai acolo unde au să lucreze împreună, nu mai putea impune Europei și aceia, cari doreau turburarea păcii, o puteau aștepta mai sigur dela această grupare nenaturală. Astfel Germania a venit într'o situațiune mai grea ca noi și prințul Bismarck într'o pozițiune excepțională. Sau că Germania avea să însușască de ale sale interesele noastre în Orientu cu totă energia și să nu țină sēmă de Rusia, și atunci cancelarul imperiului german ar fi comis o mare greșelă, punându imperiul german în prima linie, unde era chemat să stea, din punctul de vedere al intereselor germane și al fidelității de aliat, numai în a doua linie; sau nu o face acesta și, dacă nu izbutesce a îndupleca pe Rusia să cedeze, trebuie să încerce, cu toate mijloacele ce i stau la dispozițiune, între cari și pressa, a exercita o presiune contrară vederilor noastre; și atunci încă comite o mare greșelă, espunându-se pericolului a sdruceia alianța ambelor imperii, cărora deopotrivă le e necesară.

Conchid: Nu în lipsa de voință onestă din partea prințului Bismarck, ci în forța raportului de trei și în acel concept și de căutat greșala, după care noi așteptăm dela ceilalți să facă ce ar fi să facem noi, dorind să vorbescă ce am avea să vorbim noi; că noi, până acum cel puțin, așa se pare, nu ne-am decis a lua asupra-ne acea răspundere, care în prima linie ne privește pe noi și numai pe noi.

Ceea ce mi lipsese mie în espunerea ministrului, este că nu s'a arătat, că chiar dacă am sta singuri pentru apărarea dispozițiilor tractatului din Berlin, n'am întârziat a face acesta, cât timp nu e creată o altă basă de drept. E necesar să exprimăm aceasta cu totă hotărârea, fiind că după convingerea mea numai acel stat poate conta pe aliați siguri, despre care și toate celelalte sunt convinse, că el în cazul dat ar fi decis să intervi cu totă puterea pentru propriile sale interese, chiar și dacă ar fi izolat, ceea ce la noi de sigur nu e cazul. Am crezut că trebuie să spună aceasta spre a arăta, că greșesc aceia, cari dică că raportul dintre ambele monarhii nu e folositor cum s'a așteptat și eu sunt hotărât convins că cât timp noi în cestiunile statelor balcanice ce ne ating nemijlocit rămânem pe tărâmul aceluiași program, care corăspunde și interesului monarhiei și păcii europene, și cât timp noi nu pretindem ceea ce trebuie să oprim altora, noi — precum a arătat și ministrul președinte unguesc în numele ministrului de esterne — sub toți împrejurările putem conta pe cooperarea aliatului nostru german.

Încă o cestiune trebuie să atingă, care privește viitorul, și aci trebuie să mărturisesc, că m'a cuprins orice îngrijire de cuvintele ministrului de esterne și anume: „Dacă de o parte generalul Kaulbars a provocat animositatea contra sa și a Rusiei și a trecut mult peste țel, vor trebui și Bulgarii să mai slăbescă din atitudinea lor esremă; puterile se vor sili a crea în Bulgaria o stare suportabilă și durabilă, și nu e de gândit că va isbiti aceasta, dacă nu se va stabili între Rusia și Bulgaria un raport mai bun. Trebuie să întreb pe ministrul de esterne, cum înțelege acesta, căci după părerea mea ar fi o rătașire a dice, că azi nu e regulat în Bulgaria nimic legal. Tocmai contrarul e adevărat. Afară de unirea dintre Bulgaria și Rumelia e regulat tot în tractatul din Berlin, ceea ce voiu dovedi prin citarea singuraticelor articule ale acestui tractat:

Articulul I crează un principat autonom și tributar, Bulgaria sub suzeranitate a Sultanului cu un guvern creștin. — Articulul III hotărâse, că principele Bulgariei se alege liber de cătră popor și se întărește de înalta Pörtă cu consimțământul puterilor. Dacă tronul devine vacant, noul principe are să se aleagă sub aceleași condițiuni și formalități. — Articulul VI tracteză despre administrarea provisorie a Bulgariei. Administrarea se afla adevărat atunci de fapt și natural în mâinile ruse. Numitul articol al tractatului din Berlin n'a vrut să încredințeze Rusiei nici măcar administrarea provisorie, deși acesta nu se putea încredința atunci nimăru altuia, ci la propunerea Austro-Ungariei s'a încredințat administrarea provisorie până la terminarea regulamentului organic conducerei unui comisar imperial rus, der să i se alăture un comisar imperial otoman, precum și consuli delegați mai ales pentru acesta ai celorlalte puteri semnate ale tractatului, pentru ca să i controleze exercitarea activității sale guverniale provisorie; în casu de divergență de opinii între consili delegați să decidă majoritatea și în casu de neunire a părerilor între această majoritate și între comisarul rus și comisarul otoman, au să decidă reprezentanții din Constantinopol ai puterilor semnate întruniți într'o conferință. Articulul VII dispune, că administrarea provisorie nu trebuie să se prelungească peste durata de 9 luni, socotite dela schimbarea documentelor de ratificare. Acest articol adauge, că după terminarea regulamentului organic să se pășescă la ale-

gerea principelui și că îndată ce principele e intronizat are să intre în putere noua organizare și principatul să ajungă în deplină folosire a autonomiei sale. Câteva alte articule ale tratatului desemneză acele servituți, ce e obligată a le lua asupra și Bulgaria autonomă față cu țoțe său cu singuraticile puteri. Față cu Turcia se dispune asupra tributului și despre luarea asupra i a datoriilor statului. Articulul X dispune, că Bulgaria în locul guvernului otoman are să ia asupra și sarcinile și îndatoririle aceleia față cu liniile ferate de joncțiune turco-europene, precum și acele îndatoriri la care a aderat Pôrta atât față cu Austro-Ungaria, cât și față cu societatea pentru lucrarea căilor ferate. Înțelegerile necesare pentru regularea acestor cestiuși se vor lua, după același articol, între Austro-Ungaria, Pôrta, Serbia și principatul Bulgaria nemijlocit după încheierea păcii. Articulul XIX dispune, că comisiunea europeană în înțelegere cu Pôrta are să administreze finanțele provinciei până la îndeplinirea noiei organizațiuni. Articulul XXII tracteză despre tăria efectivă a trupelor ruse de ocupațiune și dice apoi mai departe: »Durata ocupațiunei Rumeliei și Bulgariei se stabilește pe 9 luni, din ziua schimbării ratificațiunilor, și guvernul rus se obligă a termina, într'un alt interval de 3 luni, trecerea trupelor sale prin România și deplina deșertare a acestui principat.« Prin urmare aci sunt desemnate precisu țoțe drepturile și îndatoririle Bulgariei, precum și prestațiunile ei către alte state și cu țoțe astea nicăiri nu se găsește un punct, care s'ar puté explica cătuși de puțin într'acolo, că a existat intențiunea, a recunósce Rusiei o pozițiune deosebită înaintea celorlalte puteri semnate. Ministrul de externe a țis, că la regularea definitivă a stărilor bulgare este nendoios necesară cooperarea Rusiei. Asta a avut valóre numai pentru prima constituire a țării, căci ađi nu e cestiune despre nimic. Cuvintele ministrului s'arú putea explica așadără numai în sensul, că raporturile existente ađi în deplină formă legală ar fi să se modifice în favorul Rusiei și în faptă împératul Alexandru III e împinsu de opiniunea publică a țării în această direcțiune. Conte Kalnoky se încrede în iubirea de pace a Țarului; și eu împărtășesc această încredere, der opiniunea publică Rusia se mișcă într'unu curențu cu totul opus și prin exprimări ca cea citată obținem numai rezultatul, că dăm apă pe móră direcțiunei panslaviste-espansive, care apoi éráși este în stare a exercita asupra Țarului o presiune în sensul ei. De aceea e necesară o esplicare în privința acestei exprimări a ministrului de externe, care se pare că stă în contradicere cu programul dezvoltat de ministru-președinte unguresc, după care noi nu amblăm nici după protectorat în peninsula balcanică, der nici altuia nu i se permite această; căci ar putea gândi cineva, că noi acordăm Rusiei acolo o influință permanentă, pe când noi pentru noi nu-luăm prețindem. Der chiar decă o astfel de schimbare a raporturilor în favorea Rusiei n'ar fi periculoasă, cum e acesta peste tot cu puțință? Nu cumva să se desființeze constituțiunea? Aceeasi constituțiune, la crearea căreia a ajutat și Rusia? Acestea sunt întrebări, la care trebuie să ceru răspuns, fiindcă de acest răspuns facu dependentă pozițiunea mea mai departe față cu guvernul (Va urma.)

SCRIRILE ȚILEI.

N'au norocú »patrioții« noștri cu teatrele; pretinderea deficite și fiascuri, cu țoțe subvențiunile dela comune, dela stat, dela reuniuni și mai scie Dumeșeu de unde. Se scie că opera din Pesta are să se dea în arendă, ca să mai pérđă și alții, cum a perdatu statul prin risipa banilor. Societatea scriitorilor și artiștilor din Pesta a luat următoarea rezoluțiune: Considerând că cheltuelile cele mari și deficitul operei nu armonizează cu rezultatul artistic obținut prin acestu institutu și cu starea financiară a țării; considerând că se proiecteză arendarea operei, conferința dorește: reducerea organismului operei și adaptarea ei cu referințele noastre; concedierea puterilor străine, care costau mult și nu atragú publicul; naționalisarea deplină a institutului și lăsarea lui sub administrațiunea statului. Conferința mai declară, că în casu când opera s'ar transforma prin arendare în institutu internațional în paguba limbei și muzicii naționale, subvenționarea acestui institutu de către regele și de stat ar fi cu totul neîndreptățit. Acestă rezoluțiune se va imăna ministrului de interne.

—x—

»Presse« anunță, că ministrul de comerț austriac Bacquechem, însoțit de referentul Katchberg, plecă în Pesta, spre a conferi cu comitele Szechenyi. În prima linia obiectul conferențelor va fi pôte raporturile comerciale austro-române, de și va putea fi vorba și de negocierea tratatelor cu Germania și Italia.

—x—

Iubitcrul și făcătorul de datorii ministru Trefort, care n'a contractat mai puțin ca o duzină de datorii

pentru resortul său, veșându că comunele nu-lu scapă de năpasta ce a căduț peste el d'a nuși putea plăti invățătorii, a promis pe de o parte că se va da peste cap și va plăti restanțele, pe de altă parte a preliminaru o sumă mai măricică, ca pe viitor să nu mai rabde invățătorii. De nu i-ar fi de deochi.

—x—

În Preșmeru s'au închis două clase ale școlii populare gr. or. din cauză că 3,5 dintre elevi s'au îmbolnăvit.

—x—

Ni se scrie din Lipsca cu data 17 Noemvre n. c., că d-nii Petru Garboviceanu și Mihailu Popescu, amândoi din România, studenți de teologie și filosofie, au făcutu esamenul teologicu la facultatea din Lipsca cu succesu laudabilu. Li felicităm.

—x—

Numărul bolnavilor de epidemia vèrsatului în Pesta a trecut peste 40 pe ți.

—x—

Cetim în »Luminătorul« sub titlul »Care e patrioticu?«: Referitoru la notița despre casina »patriotică« din Tinca (comitat. Bihor) reproducă după ȝiarele patriotice în »Lumin.« din nou cetim în aceleași ȝiare și reproducem, că spinele »patrioților« din Tinca nu este Dragan, ci vrednicul avocat român, d-lu Georgiu Dringau. El respinge cu indignațiune acuză de nepatriotism și declară, că din motivul unei afaceri private a eșit dintre membrii casinei, înainte de ce casina a adus acel concludu în contra lui. Éra magistratul din Tinca într'unu atestat oficial, trimis ȝiarelor »patriotice«, apèră pe d-lu avocat Dringau contra acuzei de nepatriotism. Am vrea să scim acuma, cine este nepatriotic: Casina, Dringau, magistratul, sau acele ȝiare? Minunate lucruri; în adevèr scandalu veritabil!

—x—

Camera advocatuală din Brașov face cunoscutu, că avocatul de aci Iosef Iakab, după ce tribunalul din Brașov i-a deschis concursu cu decisiunea sa din 6 Noemvre c., e suspendat dela exercitarea advocaturii și s'a delegat ca curator alu cancelariei sale avocatul de aci Iuliu Bachmaier.

—x—

Corpurile legiuitoare române sunt convocade în sesiune ordinară la 15 Noemvre c.

—x—

În Rodbav, comitatul Brașovului, lucrându-se lemnăria unei șuri de cereale, a căduț o bāră și a omorit un om; totu unu locuitor de acolo, care tăia lemne în pădure, a fost omorit de un arbore, care a căduț peste el.

—x—

Alegerile comunale în România s'au terminat în favorea guvernului.

—x—

Țèră jāră Țiganii până acum, ce e drept, încă nu există în Europa, der o să se creeze una. Guvernul bavarezu adevă a isgonit pe Țiganii pentru țoțe timpurile din țèră. Prilegiu la această măsură draconică a datu cunoscuta virtute națională a Țiganilor: eleptomania. Ministrul unguresc de interne a adus la cunoștința tuturor oficiilor administrative această dispozițiune a guvernului bavarez, cu observarea de a reține pe Țiganii dela vizitarea Bavariei.

—x—

Trupa teatrală germană va juca astă sèră Lunu »Iohannistrieb«, comediă în 4 acte de Paul Lindau. Măne sèră Marți va juca în beneficiu d-șorei Erna Risa »Die Danischeff«, dramă în 4 acte de Petru Newsky.

Resultatul apelului meu din »Gazeta Transilvaniei« nr. 221 din a. c.*)

În suscitatul număr alu ȝiarului nostru »Gazeta Transilvaniei« făcusem unu apelu către nemul nostru, ca adevă:

1. Fiacare individ, după voință și puțință, să contribuie la înființarea unui fond din care să se provada elevii și elevele sèrae a școlilor noastre rurale cu abedare și legendare, sciind din propria esperință că cea mai mare lipsă o avem de acele cărți, că mai mult de jumătate din suma totală a elevilor școlilor noastre rurale nu le au și nu le pot procura — sàraci fiind.

2. Cu acea ocaziune rugaiu și pe domni invățători și pe d-nele invățătoare, să-mi scrie: ce abedare și legendare folosesc? de ce autor? le sunt impuse? nu ar avè drept să folosescă altele? Căci cred că ar fi mai bune din punct de vedere pedagogic? Și căli elevi și eleve nu au abedare și legendare, firesc numai din cei în adevèr sàraci și cu tragere de inimă către invățatură?

3. Totu atunci rugaiu pe domni autori, respective editori să binevoiescă a-mi scrie: câte esemplare de abedare și câte legendare mi-ar putea oferi și cu ce preț scăduț, — ca în casu când ar incurge vre-o sumuță să mă pot orienta și să pot procura pe sèma sàracilor elevi dela școlile noastre rurale. Terminul ilu făcaiu atunci pe 1/13 Noemvre a. c.

*) Celelalte ȝiare sunt rugate a reproduce cuprinsul acestei dări de sèma. I. P. R.

Espirându acel termin sunt liberu a da următoarea dare de sèma:

1. Pentru scopul sus amintit au contribuit următorii domni:

Nicolau Rusanu, posesor mare în Sâncel, 1 fl.; Elie Dopp, adjunct de inginer în Sâncel 1 fl. 10 cr.; Danilă Gaboru, adjunct de inginer în Sâncel 1 fl.; Ein Unbekanter, 20 cr.; Petru Lenghelu, adjunct de inginer în Sâncel 1 fl.; Ioan Frățilă, primaru în Sâncel 1 fl. 5 cr.; Artemiu Blășianu preot gr. cat. în Obreșia de Tèrnava 1 fl.; Ioan Filipu preot gr. cat. în Liboțiu (M. Lapos) 1 fl.; Dr. Ioan Popu de Bichis medic de regmt. în Sibiu 1 fl.; Redactorul dela »Ludi-magister« Ioan Simu în Reșita 50 cr.; Aron Lupeanu amplotu militar la direcțiunea de geniu în Przemysl (Galiția) 1 fl.; I. Popu Reteganul inv. și red. în Rodna veche 1 fl. 45 cr. Suma 11 fl. 30 cr.

Din suma asta s'a cumparat unu protocolu legat, pentru de a induce sumele incurse, cu 1 fl. 10 cr. S'au depus spre fructificare în cassa de păstrare »Rodna veche« 10 fl. Deci la subscribul mai sunt 20 cr. v. a.

2. Dintre toți invățătorii români imi scriseră numai șapte inși, și adevă:

1) D-lu Petru Grama din Sante-Jude arată că ar avea lipsă de 11 abedare și 9 legendare pentru sèracii elevi ai școlii conduse de d-sa; nu spune însă de care autor?

2) D-lu Ioan Suciu inv. în Soolvèstru p. u. Gorgeny-Szt-Imre, cere pentru sèracii săi elevi 30 abedare de Solomonu-Munteanu și 20 legendare de Stefanu Popu.

3) D-lu Petru Prenariu inv. gr. ort. în Mercina, p. u. Văradia, cere 8 abedare și 9 legendare de I. Popescu.

4) D-nii Eustachiu Crișanu și Atanasiu Moldovanu inv. în Șinca veche ceru 10 abedare și 4 legendare de I. Popescu.

5) D-lu Ignatu Grigorescu inv. în Cernesei p. u. Kapolnok cere 24 abedare și 6 legendare de V. Petri.

6) D-lu Ipate Todoranu inv. în Domnin p. u. Szilagy-Szt. Kiraly cere 22 abedare de I. Papiu și 22 legendare de I. Popescu.

7) D-lu Romulu Simu, inv. dir. în Orlatu arată, că la școlile grănițeresc din fostul reg. rom. I nu suferu școlarii lipsă de cărți și că în acele școle sunt folosite abedarele și legendarele lui I. Popescu, ca impuse de Comitetul administrativ, deră după a d-sale părere sunt mai bune ale lui V. Petri, din punct de vedere pedagogic.

8) Unu colegu dela o școlă grănițerescă din fostul reg. rom. II (dela Năsèudu) imi spune că la țoțe școlile lor sunt introduse abedarele și legendarele de V. Petri, ca cele mai corespunder, (precum și sunt I. P. R.) și că elevii școlilor lor nu au lipsă de cărți, căci sunt provèduți din fondurile lor.

Adevă: Numai școlile române din fostele regimente I și II de graniță sunt bine provèdute cu cărți, numai în acele este o uniformitate în cărți, încatu adevă unele au pe ale lui I. Popescu, ér altele pe ale lui V. Petri, precând în celelalte școle românesc nu mai află uniformitate, ba nici cărți nu află în multe și totuș domni invățători, nici chiar aceia, cari în adevèr au lipsă de cărți în școlile ce le conduc, nu ne scriseră nimic, deși nu credu să nu fi auđit de apelul meu, care s'a publicat mai în țoțe foile noastre. Pôte își vor fi țis: la ce să mai scriem, că totu n'are de unde ne da cărți de câte avem trebuință? E drept, că deocamdată nu se pôte satisface nici cererilor intrate, der nu e desperat; eu cred că se vor afla destui bărbați mărinoși, cari să tindă din prisosința lor câțiva cruceri pentru unu scop atât de sublim; eu cred că și cel mai sèracu pôte da cât de puțin, barem 10—20 cr. la acestu fond, din care să se provèdă sèracii elevi ai școlilor noastre rurale cu cărțile cele mai necesare, cu abedare și legendare.

III. Dintre autori, respective editori, singuru d-lu Teocharu Alexi din Brașov se oferă că ar fi dispus a da 11,000 esemplare din abedariul compus de amicii școlii cu prețu scăduț de 900 fl., adevă ar veni esemplariul numai 9 cr. mai dându 1000 es. rabat.— Este rugat deci a ne trimite unu esemplaru de probă, caincergendū mai mulți bani, de vom vedea că avem de unde procura unu număr mai însemnat de esemplare și de vom vedea, că acel abedaru întrunesc condițiunile pedagogice să intram în țèrgu cu d-sa.

Finind acestu raportu imi iau voia a renoi apelul:

I. Binevoiescă toți membrii scumpului meu neam a trimite după voință și puțință câte ceva pentru înființarea desamintitului fond de abedare și legendare pe sèma elevilor sàraci dela școlile noastre rurale.

II. Binevoiescă domni invățători și stimatele invățătoare a ne scrie: de câte legendare și abedare au lipsă în școlile conduse de domnia lor, și acele: de ce autor să fiă? cari credu d-lor că sunt mai bune?

III. Binevoiescă domni autori, respective editori a-mi răspunde cu ce prețuri scăduț pot oferi abedarele și legendarele d-sale? Și — de nu le va fi sèră supèrare — fiă bun și trimițam câteva esemplare să dau barem școlilor celor mai lipsite, invățătorii cărora înaintară deja cererile.

Totu ce privesc această afacere binevoiescă fiecine a adresa la subscribul în Rodna veche (Ó.-Rodna, Transilvania) unde sunt invățător școlii române confesionale, și de unde voiu raporta la 1 Ianuariu 1887 din firu în pèr.

Mulțamind sinceru domnilor cari au binevoit a èspunde la primul meu Apel, și sperand că la acestu alu 2-lea Apel vor binevoi a răspunde mai mulți din neamul nostru, sunt stimat.

Rodna veche, 14 Noemvre 1886.

Ioan Popu Reteganul,
invățator și redactor.

Editor: Iacobu Mureșianu.
Redactor responsabilu Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena

din 30 Noemvre st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	103 60	Bonuri croato-slavone	105 50
Rentă de hârtă 5%	93 20	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	98 75
Imprumutul căilor ferate ungare	151 60	Imprumutul cu premiu ungh.	123 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (1-ma emisiune)	99 40	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	125 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (2-a emisiune)	127 —	Renta de hârtă austriacă	83 70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (3-a emisiune)	115 50	Renta de arg. austr.	84 70
Bonuri rurale ungare	104 75	Renta de aur austr.	114 20
Bonuri cu cl. de sortare	104 75	Losurile din 1860	138 75
Bonuri rurale Banat-Ti-miș	104 75	Acțiunile băncel austro-ungare	871 —
Bonuri cu cl. de sortare	104 75	Act. băncel de credit ungh.	297 35
Bonuri rurale transilvane	104 60	Act. băncel de credit austr.	286 90
		Argintul — Galbin	—
		Impărătesc	5 94
		Napoleon-d'ori	9 93
		Mărci 100 imp. germ.	61 61
		Londra 10 Livres sterlinge	125 70

Bursa de București.

Cota oficială dela 7 Noemvre st. v. 1886.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	91 1/2	92 —
Renta rom. amort. (5%)	93 1/2	94 1/4
convert. (6%)	85 1/2	86 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34 —	35 —
Credit fonc. rural (7%)	103 1/2	104 —
" " " (5%)	87 1/2	88 —
" " " (7%)	101 1/2	102 —
" " " (6%)	92 —	93 —
" " " (5%)	84 —	84 1/2
Banca națională a României 500 Lei	1015	1025
Ac. de asig. Dacia-Rom.	268	270
" " Națională	210	215
Aură contra bilete de bancă	16 —	16 25
Bancnote austriace contra aură	2 03 —	2 04

Cursul pieței Brașov

din 22 Noemvre st. n. 1886.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesce	8.42	8.44
Argint românesc	8.36	8.40
Napoleon-d'ori	9.90	9.94
Lire turcesce	11.22	11.25
Imperiali	10.22	10.25
Galbeni	5.92	5.94
Scrisurile fonc. »Albina»	100.50	101.50
Ruble Rusesci	117. —	118. —
Discontul	7—10% pe an.	

Sz. 398/1886.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balásfalvi kir. járásbíróóság 637 és 638 számú végzése által a nagy szebeni Albina hitélintézet Brassói fiokja javára Moldován János ellen 340 frt. 60 kr. tőke, ennek 1886 év januarius hó 15 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 63 frt. 05 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le foglalt és 861 frt. becslült 4 drb. 4 és 5 éves feiér ökör, 2 drb. 5 éves tenén, 20 drb juh, 6 drb 1886-beli bá-barány, 2 kocza hatmalacztzal, 1. két éves szürkés kanu, 4. drb 1885 béli őszimalatz, 1 ökör szekér, 1 lószekér, 1 drb 50 vedres hordo, 1 deszkaoldalú törökbuza kas, 1 piros festet asztal, 5 piros szék, 1 fakapapé kihuzo fiokkal, 3 szörágytakaro, 8 párna és 2 tulipános nagy ládéból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1543/1886 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Ohában alperes lakásán leendő eszközzésére 1886-ik November hó 29-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107, §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Balásfalván 1886-ik évi november hó 16 napján.

Hát György, kir. bírósági végrehajtó.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potú face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei luni, mai ușorú prin mandate postale.

Adresele ne rugămú a ni se trimitte esactú arátându-se și posta ultimă.

PREȚULŪ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni	3 fl. —
„ șese luni	6 fl. —
„ unú anú	12 fl. —

Pentru România și străinătate.

pe trei luni	10 franci
„ șese luni	20 „
„ unú anú	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Mersulú trenurilorú

Valabilú dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealú-Budapesta** și pe linia **Teiușú-Aradú-Budapesta** a calei ferate orientale de statú reg. ung.

Predealú-Budapesta				Budapesta—Predealú					Teiușú-Aradú-Budapesta				Budapesta-Aradú-Teiușú.			
Trenú de persóne	Tren accelerat	Trenú omnibus	Trenú omnibus	Trenú de pers.	Tren accelerat	Trenú omnibus	Trenú de persóne	Trenú omnibus	Trenú omnibus	Trenú de persóne	Trenú omnibus	Trenú de persóne	Trenú de persóne	Trenú omnibus		
București	4.50	—	—	Viena	11.10	—	—	—	Teiușú	11.24	—	2.40	Viena	11.10	12.10	—
Predealú	9.32	—	—	Budapesta	7.40	2. —	3.10	6.20	Alba-Iulia	11.59	—	3.14	Budapesta	8.20	9.05	—
Timișú	9.56	—	—	Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	Vințulú de josú	12.30	—	4.22	Szolnok	11.20	12.41	—
Brașovú	10 29	—	—	P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	Șibottú	12.52	—	4.50	Aradú	4 10	5.45	—
Feldióra	7.47	—	4.16	Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	Orăștia	1.01	—	5.18	Glogovațú	4 30	6. —	7.04
Apatia	8.24	—	5.02	Várad-Velenceze	—	—	9.24	2.06	Șimeria (Piski)	2.03	—	5.47	Gyurok	4.43	6.13	7.22
Agostonfalva	8.51	—	5 43	Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	Deva	2 52	—	6.35	Paulișú	5 07	6.38	7.58
Homorodú	9.14	—	6.15	Mező-Telegd	—	—	7.33	2.40	Branictea	3.23	—	7.02	Radna-Lipova	5 19	6.51	8 17
Hașfaleu	9.51	—	7.06	Rév	—	—	8.04	3.24	Ilia	3.55	—	7.28	Conopú	5 41	7.10	8 36
Sighișóra	11.03	—	8.52	Bratea	—	—	12.18	3.47	Gurasada	4.08	—	7.40	Bérvova	6 09	7.37	—
Elisabetopole	11.29	—	9.19	Bucia	—	—	12.54	4.07	Zam	4.25	—	8.11	Soborșin	6 28	7.55	—
Mediașú	11.26	—	9.31	Ciucia	—	—	8.58	4.33	Soborșin	5.30	—	8.46	Zam	8 01	9.12	—
Copsa mică	12 00	—	10.16	Huedin	—	—	9.28	5.15	Bérvova	5.56	—	9.33	Gurasada	8 01	9.12	—
Micásasa	12.29	—	10.57	Stana	—	—	—	5.34	Conopú	6.27	—	9.53	Radna-Lipova	8 34	9.41	—
Blașiú	12.44	—	11.31	Aghiriș	—	—	—	5.55	Radna-Lipova	6.47	—	10.27	Ilia	8 55	9 18	—
Crăciunelú	1.05	—	11.52	Ghirbėu	—	—	—	6.07	Paulișú	7.28	—	10.42	Branictea	9 19	10.17	—
Teiușú	1.34	—	12 31	Nedeșdu	—	—	10.28	6.24	Gyurok	7.43	—	10.58	Deva	9 51	10 42	—
Aiudú	1.46	—	12 44	Clușiu	11.00	—	—	6.43	Vințulú de josú	7.59	—	11.25	Șimeria (Piski)	10 35	11 07	—
Vințulú de sust	2.09	—	12 44	Apahida	11 19	—	—	7.08	Aradú	8.28	—	11.39	Orăștia	11 11	11 37	—
Uióra	2.39	—	1 22	Ghiriș	12 30	—	—	7.36	Szolnok	8 42	—	4 52	Șibottú	11 43	12 —	—
Cnceerdea	3.01	—	2 18	Cucerdea	1 01	—	—	9.06	Budapesta	—	—	5.12	Vințulú de josú	12 18	12 29	—
Ghirișú	3.08	—	2 48	Uióra	1 06	—	—	9.53	Viena	—	—	6.05	Alba-Iulia	12 36	12 46	—
Apahida	3.14	—	2 56	Vințulú de sust	1 13	—	—	10. —	Teiușú	—	—	6.05	Budapesta	1 29	1 41	—
Clușiu	3.41	—	3 64	Aiudú	1 20	—	—	10.09	Aradú-Timișóra				Șimeria (Piski) Petroșeni			
Nedeșdu	3.53	—	4 51	Teiușú	1 41	—	—	10.19								
Ghirbėu	5.10	—	5 28	Crăciunelú	2 00	—	—	10.48								
Aghirișú	5.30	—	5 56	Blașiú	2 35	—	—	11.14								
Stana	—	6 03	8.00	Micásasa	2 48	—	—	12.12								
Huedinú	—	6.21	8.36	Copsa mic	3 20	—	—	12.30								
Ciucia	—	—	9.02	Mediașú	3 36	—	—	1.12								
Bracia	—	—	9.32	Elisabetopole	4 00	—	—	1.32								
Rév	—	—	10.11	Sighișóra	4 35	—	—	1.38								
Mező-Telegd	—	—	10.51	Hașfaleu	5 12	—	—	1.28								
Fugyi-Vásárhely	—	—	12 16	Homorod	5 37	—	—	1.32								
Várad-Velinče	—	—	12 50	Agostonfalva	7 02	—	—	1.38								
Oradia-mare	—	9.13	4.05	Apatia	7 43	—	—	1.28								
P. Ladány	—	9.18	10.55	Feldióra	8 11	—	—	1.32								
Szolnok	—	10.38	1 23	Brașovú	8 41	—	—	1.28								
Buda-pesta	—	12.20	3 24	Timișú	9 21	—	—	1.32								
Viena	—	2.15	10.05	Predealú	—	—	—	1.32								
	—	8.00	6.05	București	—	—	—	1.32								

Nota: Órele de nópte suntú cele dintre liniile gróse.